प्रदेश सकार
भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय

बागवानी विकास स्रोत केन्द्र

पोखरा, गण्डकी प्रदेश

सयपत्री फूल बाली पात्रो

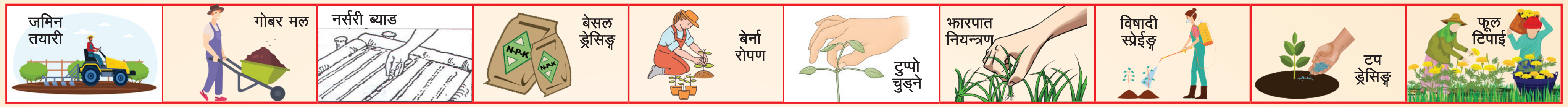

महिना	वैशाख				जेठ				असार				साउन				भदौ				असोज				कार्तिक				मंसिर				पुस				माघ				फागुन				चैत			
हप्ता	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४
मौसम																																																
वर्षा																																																
हिउँद																																																
गर्मी प्लाष्टिक टर्नेल भित्र																																																

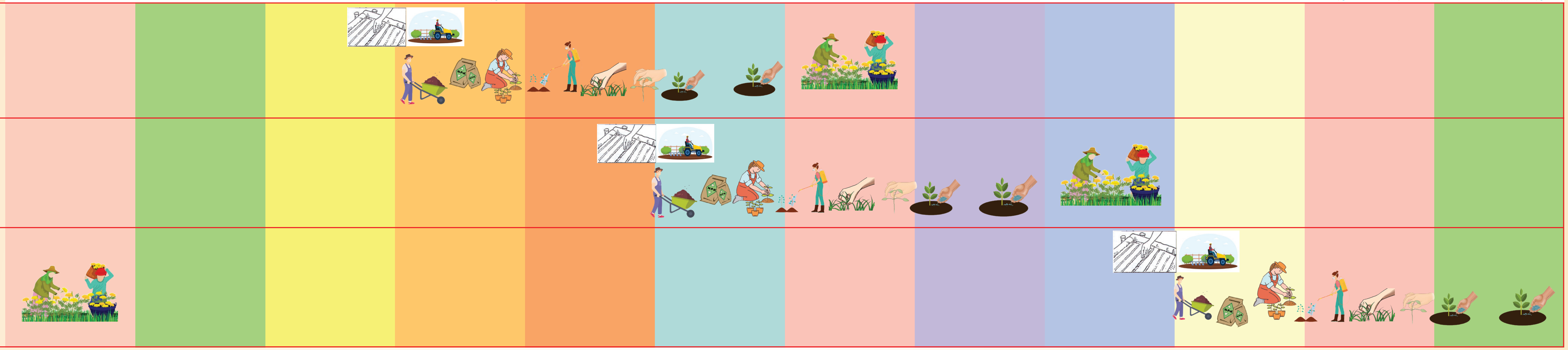

कीराको व्यवस्थापन

१. पातमा सुरुङ्ग बनाउने कीरा (Leaf miner)
- कीरा नलागेको स्वस्थ बेर्ना लगाउने
- कीरा लागेका पातहरू हटाउने
- नीमजन्य विषादीको प्रयोग गर्ने

२. रातो सुलसुले (Red spider mite)
- सिँचाईको राम्रो प्रबन्ध मिलाउने
- एबामेक्टिनयुक्त विषादीको प्रयोग गर्ने

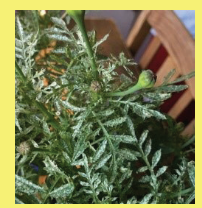

३. थ्रिप्स (Thrips)
- वरिपरी सफा राख्ने
- झारपात नियन्त्रण गर्ने
- शिकारी कीराको संरक्षण गर्ने
- नीमजन्य विषादीको प्रयोग गर्ने
- ईमिडाक्लोरपिड १ मिलि प्रति लिटर पानीमा मिसाई छर्ने

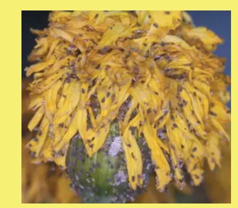

४. लाही (Aphid)
- प्राकृतिक शत्रुहरू जस्तैः लेडि बर्ड बिटल किराको संरक्षण गर्ने
- पहेंलो पासोको प्रयोग गर्ने
- दैहिक विषादी डाईमेथोएट, ईमिडाक्लोरोपिड प्रयोग गर्ने

रोगको व्यवस्थापन

१. बेर्ना कुहिने रोग (Damping off)
- ढुसीनाशक विषादी जस्तै बेभिष्टिन वा कार्बेन्डाजिम २ ग्राम प्रति केजी बीउका दरले बीउ उपचार गर्ने
- नर्सरी ब्याडमा बीउ बाक्लो नछर्ने
- पानी निकासको उचित व्यवस्था मिलाउने
- बीउ रोप्नुभन्दा ३-४ दिन अगावै २% फर्मालिनले माटो निर्मलिकरण गर्ने
- ब्याडमा रोगको लक्षण देखिनासाथ मेन्कोजेव ७५% डब्लु. पी वा कार्बेन्डाजिम ७५% डब्लु.पी २ ग्राम प्रति लिटर पानीमा मिसाएर माटोमा छर्ने
- मुख्य जमिनमा रोग लाग्न नदिन बेर्ना सारेको १० दिनपछि मेन्कोजेव ७५% डब्लु.पी वा कार्बेन्डाजिम ७५% डब्लु.पी २ ग्राम प्रति लिटर पानीमा मिसाएर स्प्रे गर्ने

२. पातको थोप्ले र डढुवा रोग (Leaf spot and blight)
- सिफारिस मात्रामा मलखादको प्रयोग गर्ने
- सिँचाईको उचित व्यवस्था मिलाउने
- वरिपरी सफा राख्ने
- ढुसीनाशक विषादी हेक्जाकोनाजोल प्रयोग गर्ने

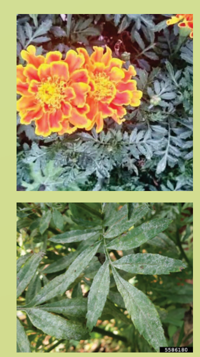

३. सेतो ढुसी (Powdery mildew)
- खेतवारी सफा राख्ने
- रोग लागेको पातहरू र झारहरू नष्ट गर्ने
- डिनोकाप (काराथेन) वा कार्बेन्डाजिम (बेभिष्टिन) २ ग्राम प्रति लिटर पानीमा मिसाई पातहरू राम्ररी भिज्ने गरी छर्ने
- ट्राईडेमर्फ (क्यालिक्जिन) प्रयोग गर्ने

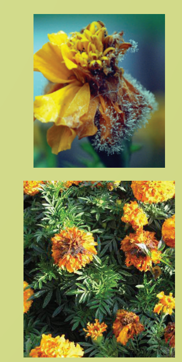

४. फूल कुहिने/बोट्राईटिस रट (Botrytis rot)
- खेतवारी सफा राख्ने
- मरेका र सुकेका हांगाविंगा हटाउने र पातहरू हटाउने
- प्रोपिनेव युक्त ढुसीनासक विषादी प्रयोग गर्ने

व्यावसायिक खेतीको लागि उपयुक्त हावापानी तथा माटो
- उचाईः १५०-२००० मिटर (सबैभन्दा उपयुक्त)
- वार्षिक औषत तापक्रमः १५-२८° सेन्टिग्रेड
- प्रशस्त प्राङ्गारिक पदार्थ भएको पानी नजम्ने, पि.एच ७-७.५ भएको दोमट माटो
- बजारको नजिक, सिँचाई र बाटोको सुविधा भएको

जातहरू

अफ्रिकन सयपत्री: कलकत्तिया ओरेन्ज (Calcattia Orange), कलकत्तिया यल्लो (Calcattia Yellow) अफ्रिकन जायन्ट, अफ्रिकन जायन्ट डबल ओरेन्ज, कर्मा - ५५५ ओरेन्ज (Karma–555–Orange)
फ्रेन्च सयपत्री: पुसा अरपिता, भ्यालेन्सिया, रस्टि रेड

नर्सरी ब्याडको तयारी
- नर्सरी राख्ने समय बजारको मागले निर्धारण गर्दछ
- १ मिटर चौडाई र अवश्यकता अनुसारको लम्बाई भएको ब्याड बनाउने, वर्षामा ब्याड राख्दा १५ से.मी अग्लो बनाउने
- प्रति वर्ग मिटर ७-८ के.जी को दरले राम्रोसँग पाकेको गोबरमल माटोमा मिसाउने
- लाईनमा बीउ रोप्ने, लाईनदेखि लाईनको दुरी १० से.मी राख्ने
- पानी हाल्ने, गर्मी मौसममा २ पटक र जाडो मौसमा १ पटक
- २५-३० दिनमा रोप्नको लागि बेर्ना तयार हुन्छ

जमिन तयारी

२-३ पटक राम्ररी खनजोत गरी प्रति रोपनी २००० के.जी पाकेको गोबरमल हाल्ने

बिरुवा रोप्ने दुरी

हारदेखि हार दुरीः ४० से.मी
बोटदेखि बोट दुरीः ४० से.मी
बीउ दर: ४० -५० ग्राम बीउ

मलखाद व्यवस्थापन

प्रति रोपनी क्षेत्रफलमा १.५ टन गोबरमल, १० केजी नाईट्रोजन, ४.५ केजी फस्फोरस र ४ केजी पोटास आवश्यक पर्दछ, नाईट्रोजनको आधा भाग र फस्फोरस र पोटासको पूरै मात्र बिरुवा रोप्ने बेलामा र नाईट्रोजनको बाँकी भाग ३० र ६० दिनपछि प्रयोग गर्ने, नाईट्रोजन टप ड्रेस गर्दा सुक्ष्म खाद्यतत्व जस्तै मल्टिप्लेक्स पनि स्प्रे गर्ने

फूल टिप्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
- फूल बिहान वा बेलुकीको समयमा टिप्नुपर्दछ
- फूल टिप्नुभन्दा पहिले सिँचाई गर्ने
- सुकेको फूल टिपेर हटाउने
- फूल टिप्दा डाँठ सहित टिप्ने
- माला बनाउनको लागि हो भने अलि नफूलेको फूल टिप्ने